

cantacumine.ro - An E-Learning Tool that Supports Composition Approach. An Illustrative Application Within a Collaboration Between Two Music-Specialized Schools / cantacumine.ro - Resursă tehnologică suport în abordarea aspectelor creative. Exemple de bune practici din cadrul unui parteneriat dintre două licee vocaționale cu profil muzică din țară

Maria MOLDOVAN

“Sigismund Toduță” High School of Arts, Deva / Liceul de Artă „Sigismund Toduță”, Deva
meri.moldovan00@gmail.com

Ana-Maria DEMIAN

Music High School, Sibiu / Liceul de Artă, Sibiu
anamariademian17@gmail.com

ABSTRACT

This article showcases a successful cooperation that addresses a novel addition introduced in the 2017 Music Theory school curricula, with a particular emphasis on creative elements. The exemplified scenario is a product of a partnership between two Music-Specialised High Schools. The students, who played a pivotal and valued role in this activity, were guided by coordinating teachers and supported by the section dedicated to creative aspects of the platform <https://www.cantacumine.ro/>. They had the opportunity to develop their creative talent in rhythmical-melodic and harmonic contexts, creating new musical structures in one, two or three parts. The students used notation programs to create their compositions, demonstrating their eagerness to acquire digital music notation skills through dedicated practice, largely carried out after school hours.

Keywords

Music education, technology, resources, support, platform, training, notation, composition.

INTRODUCTION. In curriculum

Developing skills in operating with music elements in compositions within music education from other parts of the world has challenged us to reconsider our approach to a different perspective on contemporary Music Education, including such activities. The year 2017 marked a significant change in music school curricula, introducing innovative creative aspects into both music-specialised and non-specialised schools. Including these new elements, coupled with the endorsement of notation and composition software as supportive elements, heralded a new era in music education tool (MEN, 2017, 2-3). This transformative era promises to reshape how we teach and learn music, opening up new avenues for creativity and exploration.

One of the most remarkable opportunities that educators can now embrace, thanks to the new provisions in the school programs, is fostering students' imagination and creative thinking through musical composition and improvisation.

As early as 2004-2005, the school curricula for the Music Theory discipline integrated improvisation elements at

REZUMAT

Articolul curent aduce în discuție un exemplu relevant de bune practici în abordarea unei noi competențe generale introduse în 2017 în programele școlare pentru Teorie-Solfegiu-Dicteu, și anume: valorificarea creativă a elementelor de limbaj muzical. Exemplul prezentat derivă dintr-un parteneriat efectuat între două licee de artă din țară și evidențiază modalitățile de aplicare a acestor noi aspecte scontate de actualele programe educaționale. Elevii participanți au avut posibilitatea în cadrul acestei activități, sub ghidajul profesorilor coordonatori și cu sprijinul platformei cantacumine.ro/, să își dezvolte talentul creativ sub aspect ritmico-melodic și armonic, realizând structuri muzicale noi în forme monopartite, bipartite și tripartite. Partitura creațiilor s-a realizat prin utilizarea programelor de notație, pe care elevii, dornici să asimileze abilitățile de operare cu ajutorul acestui tip de programe, l-au asimilat prin muncă susținută, realizată în mare parte acasă.

Cuvinte cheie

Educație muzicală, tehnologii muzicale, resurse, suport, platforme, instruire, notație, compoziție.

INTRODUCERE. In curriculum

Dezvoltarea competențelor de operare cu elementele de limbaj muzical în compoziții proprii în cadrul educației muzicale din alte părți ale lumii ne-a stimulat să reevaluăm modul nostru de a gândi privitor la o abordare diferită a Educației Muzicale contemporane, care să includă și activități de acest gen. Anul 2017 aduce noutăți prin programele școlare, care introduc aspectele creative în educația muzicale generală și specializată de la nivelul ciclului gimnazial și, odată cu ele, recomandarea abordării ca suport a softurilor de notație și a celor de compoziție (MEN, 2017, 2-3). Această eră transformățională tinde să redefinească modul în care predăm și învățăm muzica, deschizând noi căi pentru creativitate.

Unul dintre lucrurile unice și cu adevărat minunate pe care dascălii au posibilitatea și oportunitatea să le realizeze pornind de la noile prevederi este dezvoltarea imaginației și a gândirii creative a elevilor prin intermediul compoziției și a improvizației muzicale.

Încă din anii 2004-2005, programele școlare pentru disciplina Teorie Solfegiu Dicteu, clasele IX, respectiv X destinate liceelor vocaționale cu profil muzică aduc

Year 9 and Year 10 for students of music-specialised high schools. This initiative promoted the development of improvisational skills by correlating studied language elements. Aligned with the *Detailed Action Plan on Objectives for Educational and Vocational Training Systems in Europe*, these programs, designed for vocational high school education, underscore the role of improvisation in leveraging assimilated language elements and nurturing students' abilities to shape and assert their personalities (MEN, 2005).

In the current global scenario, the existence of notation programs, Digital Audio Workstation programs, and many applications built as creative and improvisation games come to the aid of educators, helping them teach their students to improvise and create their own music. Straightforward access to sound through the production of recordings that can be later edited, an opportunity created by digital audio workstations, makes musical composition easier for a wide range of enthusiasts. Digital software that enables the recording, processing, and playback of music using virtual instruments, as well as acoustic or electronic ones, along with the immediate accessibility of the score produced by the software, now facilitates the exploration of composition from an early stage, even by students who are not enrolled in music-specialised schools. By introducing creative aspects, the school curricula pose significant challenges but also opportunities for today's teachers to exploit. Building on children's experiences with music, the current music school curricula offer them new practical opportunities to experience it and discover the surrounding world through it. As Christopher Small stated in the preface to his book *Muziking*, music is not at all a thing but an activity, an action that people perform (Small, 1998, 2). The resources and possibilities provided by technology facilitate providing relevant, fascinating, and up-to-date music education, allowing teachers to collaborate and share their experiences, strategies, and methods.

Today, globally, we are witnessing a replacement of the traditionalist image of composition as an attribute of musical elites, individuals highly skilled with perfect instrumental technique who operate effortlessly within the traditional musical notation system, with a different image. The high-performance requirements demanded by classical music, both for the role of performer and composer, which have created enormous boundaries between composer and performer and even more so between them and the listening audience, are now removed.

In Romania, composition was limited until 2017 to courses for the most gifted students within the Music Composition departments of academies and music faculties. It was omitted from the general and vocational pre-university music education curriculum.

It is true that the development of improvisational and compositional skills both depend on and reflect students' abilities to manipulate elements of musical language. However, musical technologies place composition in a supportive role in developing and consolidating these skills precisely by challenging students to manipulate elements of musical language. Musical technologies that

elementele de creație în educația muzicală la nivel vocațional, promovând formarea competențelor de improvizație, realizate prin corelarea elementelor de limbaj studiate. Elaborate în conformitate cu *Planul detaliat de lucru asupra obiectivelor sistemelor educaționale și de formare profesională în Europa*, aceste programe realizate pentru învățământul vocațional liceal specifică rolul improvizației în valorificarea elementelor de limbaj asimilate și dezvoltarea aptitudinilor elevilor în scopul formării și afirmării propriei personalități (MEN, 2005).

În contextul actual, existența programelor de notație, a programelor Digital Audio Workstation (DAW) și a multor aplicații construite ca jocuri de creație și improvizație vin în sprijinul pedagogilor, ajutându-i să își învețe elevii să improvizeze și să creeze propria lor muzică. Accesul direct la sunet prin producerea de înregistrări care pot fi ulterior editate, acces pe care stațiile audio-digitale le favorizează, facilitează compoziția muzicală pentru o gamă largă de doritori. Softurile digitale care fac posibilă înregistrarea, prelucrarea și redarea muzicii prin utilizarea instrumentelor virtuale, dar și a celor acustice sau electronice, și posibilitatea de acesare imediată a partiturii realizate de softuri, fac astăzi posibilă abordarea compoziției de la vârste fragede, chiar și de către elevi care nu urmează un învățământ vocațional cu specializarea muzică. Prin introducerea aspectelor creative programa școlară oferă mari provocări, dar și oportunități pe care dascălii de astăzi sunt invitați să le exploateze. Pornind de la experiențele anterioare ale copiilor cu muzica, programa școlară actuală le oferă acestora noi posibilități practice de a o experimenta, descoperind prin ea lumea înconjurătoare. Așa cum Christopher Small afirma în prefața cărții *Muziking*, muzica nu este deloc un lucru, ci o activitate, o acțiune pe care oamenii o realizează (Small, 1998, 2). Prin resursele și posibilitățile pe care tehnologia le pune la dispoziție, se facilitează schimburile de experiență, oferind ocazia profesorilor să colaboreze și să își împărtășească experiențele, strategiile și modalitățile prin care oferă elevilor o educație muzicală relevantă, fascinantă și actuală.

Astăzi asistăm la nivel mondial la o înlocuire a imaginii tradiționaliste a compoziției ca un apanaj al elitelor din domeniul muzical, persoane extrem de dotate cu o tehnică instrumentală perfectă, care să opereze cu mare ușurință cu sistemul muzical de notație tradițional, cu o altă imagine. Cerințele de înaltă performanță solicitate de muzica cultă, atât pentru ipostaza de interpret, cât și pentru cea de compozitor, care au creat granițe enorme între compozitor și interpret, și cu atât mai mult între aceștia și publicul ascultător, sunt acum îndepărtate.

În România, compoziția s-a limitat, până în anul 2017, la cursurile pentru studenții mai dotați din cadrul secțiilor de compoziție muzicală de la academiile și facultățile de muzică, lipsind cu desăvârșire din programa educației muzicale de la nivel preuniversitar, atât programa învățământului general, cât și a celui vocațional.

Este adevărat că dezvoltarea capacităților improvizatorice și componistice depind și, totodată, reflectă capacitățile elevilor de operare cu elementele de limbaj muzical, însă tehnologiile muzicale aduc compoziția în ipostaza de sprijin în dezvoltarea și consolidarea acestor capacități, tocmai prin faptul că pun elevii în fața provocării de a opera cu elementele de limbaj muzical. Tehnologiile

support composition have brought about the perspective of assimilating, understanding, and consolidating music through its creation in many parts of the world.

Composition and improvisation, as enclosed components of the current school curricula, enhance students' opportunities for exploring the language of music, giving them a chance to realize the value of their contributions to developing skills and competencies in their chosen musical style. Musical technologies have the potential to transform composition into a stimulating tool for music study. Certainly, Digital Audio Workstation (DAW) production software can encourage the development of students' instrumental and vocal skills by challenging them to utilize these capacities within the creative process. Additionally, as musicologist Savage mentioned, the desire for active listening and the development of the capacity to understand and appreciate music are also benefits that arise from the use of technology-based composition (Savage, 2007, 152). During the creative process, students are challenged to critically self-evaluate their own motifs, phrases, and sections created. This practice will develop an automatic, active, and analytical listening ability, ultimately resulting in a better understanding of music.

The current school curriculum involves all students, regardless of their chosen field of study, in creating, performing, and exploring music to develop their capacity to respond to its "affective, ideational, and attitudinal content" (MEN, 2017, 6-7). Some individuals may perceive the approach to composition at a young age as potentially diminishing the artistic integrity of musical compositions. However, as long as students' creations are viewed as exercises used in students' musical development that lead to a deeper knowledge and understanding of music, as well as fostering creativity, imagination, and initiative, the aesthetic image and composition integrity will not be compromised. Understanding the impact of technological language on the current generation, it is desirable to utilize it to guide students' musical education towards quality music with genuine aesthetic value.

It is necessary to keep in mind constantly that music is, essentially, a practical discipline; it is created, performed, and listened to. By engaging pupils in these activities with the remarkable support provided by current information technologies, we will truly focus musical education on the student and shape them as a personality, as a creative and unique individual, and not merely as an information receiver. The aim of musical education is not focused on the sound study from a physical, physiological, and acoustic perspective but rather on analysing and synthesising musical information to understand within the framework of active listening what can be achieved through the combination of sounds as the raw musicians' material. Similarly, the aim of musical education is not centred on creation itself but on developing students' abilities to understand and operate with the elements of language in the act of creation. Of course, it is desirable that valuable original compositions emerge as a result of the creative process in the classroom; however, at young ages, these creations will be considered more as exercises in the musical and personal development of the students.

muzicale care sprijină realizarea compoziției au adus în multe părți ale lumii perspectiva asimilării, înțelegerii și consolidării muzicii prin crearea ei.

Compoziția și improvizația, ca și părți componente ale actualei programe școlare, sporesc posibilitățile elevilor de experimentare prin intermediul limbajului muzical, dându-le șansa de a realiza valoarea propriei lor contribuții la dezvoltarea abilităților și competențelor muzicale în stilul muzical ales.

Tehnologiile muzicale conțin potențialul de a aduce compoziția în ipostaza de instrument stimulator al elevilor pentru studiului muzicii.

Cu siguranță, softurile de producție DAW au capacitatea de a încuraja dezvoltarea abilităților instrumentale și vocale ale elevilor, provocându-i să-și utilizeze aceste capacități în procesul creativ.

De asemenea, dorința de ascultare activă, de dezvoltare a capacității de înțelegere și apreciere a muzicii sunt, și ele, după cum menționa și muzicologul Savage, beneficii care apar în urma utilizării compoziției realizate prin tehnologie (Savage, 2007, 152). Elevii sunt stimulați în timpul procesului creativ să realizeze operațiuni de autoevaluare critică a propriilor secțiuni (motive și fraze), fapt care va determina, în viitor, realizarea automată a unei audiții active, analitice, care să ducă spre o mai bună înțelegere a muzicii.

Actuala programă școlară îi implică pe toți elevii, indiferent de filiera în care aceștia studiază, în a *crea*, a *interpreta* și a *explora* muzica, pentru a-și dezvolta capacitatea de a răspunde „conținutului afectiv, ideatic și atitudinal al acesteia” (MEN, 2017, 6-7). Abordarea compoziției de la vârste fragede poate fi interpretată de unele persoane ca o porțiță deschisă spre o scădere a valorii estetice a compozițiilor muzicale. Atâta vreme însă cât creațiile elevilor vor fi considerate exerciții de formare muzicală care conduc spre o mai bună cunoaștere și înțelegere a muzicii și, totodată, spre dezvoltarea creativității, imaginației și inițiativei, imaginea estetică a compoziției nu va fi alterată. Înțelegând impactul limbajului tehnologic asupra generației curente, este de dorit să îl folosim pentru a ghida educația muzicală a elevilor înspre muzica de calitate, cu o reală valoare estetică.

Este necesar să păstrăm permanent în minte faptul că muzica este, în esență, o disciplină practică, ea se creează, se interpretează și se audiază. Realizând aceste activități cu ajutorul remarcabil pe care actualele tehnologii informatice le pun la dispoziție, vom centra într-adevăr educația muzicală spre elev, spre formarea lui ca personalitate, ca individ creativ, unic, nu doar ca receptor de informație. Scopul educației muzicale nu este axat pe studiul sunetului din perspectivă fizică, fiziologică și acustică, ci mai degrabă pe analizarea și sintetizarea informațiilor muzicale pentru înțelegerea în cadrul audiției active a ceea ce s-a putut realiza prin combinarea sunetelor, ca materie primă a muzicienilor. Tot astfel, un alt scop al educației muzicale nu este centrat pe creația în sine, ci pe formarea capacităților elevilor de a opera cu elementele de limbaj în acțiunea de a crea. Bineînțeles că este de dorit ca, rezultat al procesului de creație la clasă, să apară compoziții originale valoroase, însă la vârste fragede aceste creații

The same can be said about performance. It is ideal for students to achieve mastery of instrumental technique to the highest degree possible especially within vocational education; however, we must not overlook the fact that music education employs performance as a process in the music development of students. It should never be lost sight of that education shapes individuals who will constitute future society, and listening, performance, and composition are merely tools and methods used for the personal development of students.

METHODOLOGY

The experiment was conducted in Year 7 classes and took place between February and April 2024, at the School of Arts in Sibiu and at the “Sigismund Toduță” High School of Arts in Deva.

In carrying out the proposed creative exercise, we started with two of the learning activities mentioned in the school curricula designed for the Year 7 pupils:

1. creating a dance, which, however, was of classical inspiration in the proposed exercise, not folklore inspiration;
2. notating the harmonic/chordal support of a given melodic line. In our case, we harmonised the previously created melodic line (MEN, 2017).

It is worth mentioning that both examples of creative activities are also recommended for Year 5 students by the current curricula. Each of the involved teachers worked simultaneously with the groups they had, maintaining constant communication with the other group.

The students involved in this project were assigned the task of creating a *waltz* with the support of the cantacumine.ro platform. During the creation process, they received support and clear tasks to complete the proposed creative exercise. These straightforward tasks guided them on a precisely outlined path, providing them with direction in creating their compositions.

The creative process undertaken by the students consisted of three distinct stages:

The first stage, before the creation of a waltz-style melody, involved listening to famous waltzes to familiarize the students with the distinctive features and specific elements of this musical genre. The main objective of listening to these waltzes was to help students understand the characteristics of melody, rhythm, musical form, and specific waltz harmonies, providing them a solid foundation for creating their own work in a waltz style. Mikhail Glinka's *Farewell Waltz* (<https://youtu.be/Lvb96vUM-40>), and Dmitri Shostakovich's *Waltz No. 2* from the *Jazz Suite* for orchestra (<https://youtu.be/5TpT9L7WVuc>) were listened to and analysed.

In the project's second stage, after completing the listening session, an interactive discussion took place under the guidance of the coordinating teacher. We analysed the waltz's distinctive musical features during this discussion, using visual aids like sheet music. These characteristics include the triple meter, a prominent and attractive melody that asserts itself from the first listening, an engaging tempo, and a beautiful accompaniment that emphasizes the triple meter.

vor fi considerate mai degrabă exerciții de formare și dezvoltare muzicală și personală a elevilor.

Același lucru îl putem afirma și despre interpretare. Este ideal ca elevii să ajungă să stăpânească o tehnică instrumentală cât mai bună, mai ales în cadrul învățământului vocațional, însă nu trebuie trecut cu vederea faptul că educația muzicală folosește interpretarea ca proces al formării muzicale a elevilor. Nu trebuie pierdut sub nicio formă din vedere faptul că educația formează indivizii care vor constitui societatea de mâine, iar audiția, interpretarea și compoziția reprezintă doar instrumente și mijloace utilizate pentru formarea personală a elevilor.

METODOLOGIE

Experimentul a fost realizat la clasele a-VII-a, și s-a desfășurat în perioada februarie-aprilie 2024, la Liceul de Artă din Sibiu și la Liceul de Arte „Sigismund Toduță” din Deva.

În realizarea exercițiului de creație propus, am pornit de la două dintre exemplele de activități de învățare menționate în programele școlare ale claselor la care a avut loc (clasele a VII-a) și anume:

1. crearea unui fragment de cântec dansant, care, în cadrul exercițiului propus, a fost de inspirație cultă;
2. notarea bazei armonice/acordice a unei linii melodice date, în cazul nostru armonizarea liniei melodice create în prealabil (MEN, 2017).

Menționăm că ambele exemple de activități creative sunt recomandate și pentru clasa a V-a. Fiecare dintre profesorii implicați a lucrat în paralel cu grupele pe care le-a avut, menținând în permanență legătura cu celălalt grup.

Elevii implicați în crearea unei *melodii în caracter de vals* prin intermediul platformei cantacumine.ro/ au beneficiat din partea profesorilor coordonatori de sarcini clare și tematice prestabilite pentru a realiza exercițiul de creație propus. Sarcinile clare i-au ghidat pe un traseu precis conturat, oferindu-le o direcție în procesul de creație a propriilor compoziții.

Traseul parcurs a constat în trei etape distincte:

Prima etapă, premergătoare creării unor melodii în stil de vals, a constat din audierea unor valsuri celebre, cu scopul de a familiariza elevii cu trăsăturile distinctive și elementele specifice acestui gen muzical. Obiectivul principal al audierii acestor valsuri a fost acela de a ajuta elevii să înțeleagă caracteristicile melodiei, ritmului, ale formei muzicale și armoniile specifice valsului, oferindu-le astfel o bază solidă pentru crearea unei lucrări proprii în stil de vals. Printre piesele audiate și analizate s-au numărat: *Valsul lui Farewell* de Mikhail Glinka, disponibil pe adresa (<https://youtu.be/Lvb96vUM-40>) și *Valsul No. 2* din *Suita pentru orchestră Jazz* de Dmitri Șostakovici (<https://youtu.be/5TpT9L7WVuc>).

În **etapa a II-a** a proiectului, după finalizarea audiției, s-a desfășurat o discuție interactivă sub îndrumarea profesorului coordonator, în care s-au analizat trăsăturile muzicale caracteristice valsului, folosindu-se și o partitură ca suport vizual. Aceste caracteristici includ: măsură ternară, melodie pregnantă, atrăgătoare ce se impune încă de la prima audiție, un tempo antrenant și un acompaniament care subliniază măsura ternară.

The next step in this stage involved watching a short video explaining the concepts of motif, phrase, period, and musical section, which would constitute parts of the waltz and are necessary to understand for the exercise's elaboration. The students were presented with two-part (Morley, 2016a) and three-part forms (Morley, 2016b) through constructive videos analysing the formal element.

The project's third stage consisted of the actual implementation of creative exercises. Students were free to choose the key they wanted to carry out the creative exercise, reminding them to exploit harmonic and melodic forms in the case of utilizing a minor scale. It was also recommended that modulation passages be introduced, shifting the tonal centre to another close tonality. In completing this exercise, students were encouraged to use their inner ear and to constantly sing in their minds the cells, motifs, and phrases they had in mind and wished to notate. The students from the School of Arts in Sibiu were familiar with using the tablets received during the pandemic through the Ministry of National Education, which proved to be very useful in accessing auditory feedback of what was achieved step by step. Every student analysed each musical phrase, attempting to establish the most natural connection between the created melodic ideas and ensure a smooth continuation of the melody.

After completing a melody with the chosen formal structure (one-part, two-part, or three-part form), considering the character of a waltz, students received instructions regarding creating accompaniment for the melody. Initially, these instructions focused on using the chords of the primary degrees, namely tonic, subdominant, and dominant (I, IV, V), as fundamental harmonic pillars, with the more daring students subsequently attempting other harmonies.

We particularly mention pianists who, due to the nature of the instrument they study, had the opportunity to develop a better harmonic ear over the years. They opted for a more complex harmony approach, not adhering to the existing option of using only the primary degrees. However, some cautious students stuck to simple harmonizations, limiting themselves to harmonies from the fundamental harmonic triad.

Students also had the opportunity to continue their work at home, guided by information about waltzes available on the platform and teachers' advice.

RESULTS

The partnership between the two music high schools has significantly impacted students' musical development, enhancing their understanding of musical language. Students have gained more confidence in their creative abilities, improved their theoretical knowledge, and deepened their understanding of musical forms and harmony, becoming more aware of their creative abilities. Additionally, this partnership has strengthened the connections between the two institutions, promoting collaboration and knowledge exchange among the teaching staff.

The content of this partnership was in line with the third competence from the year seven Music Theory curriculum, namely creative enrichment of musical language elements (MEN, 2017).

Următorul pas în această etapă a constat în vizionarea unui scurt videoclip în care au fost explicate noțiunile de motiv, frază, perioadă și secțiune muzicală care vor constitui părți ale valsului și care trebuie înțelese pentru a fi folosite în elaborarea valsului. Elevilor li s-au prezentat formele bipartite și tripartite prin vizionarea unor filmulețe constructive în care sunt analizate elementele formale ale unei lucrări bipartite (Morley, 2016a), și respectiv ale unei lucrări tripartite (Morley, 2016b).

Etapa a III-a a proiectului a constat în realizarea efectivă a exercițiilor de creație. Elevii au primit libertatea de a alege tonalitatea în care doresc să realizeze exercițiul de creație, cu mențiunea de a folosi și variantele modale în cazul utilizării unei game minore. Li s-a recomandat și introducerea unei inflexiuni modulatorii sau a unei modulații pasagere la tonalitatea relativă sau la tonalități înrudite de gradul I. În realizarea acestui exercițiu elevii au fost încurajați să se folosească de auzul intern și să își cânte mereu în minte celulele, motivele, frazele pe care le au în minte și pe care doresc să le noteze. Elevii Liceului de Artă din Sibiu au fost obișnuiți să folosească pentru realizarea exercițiilor de creație tabletele primite în perioada pandemiei prin Ministerul Educației Naționale, care au fost de un real folos în accesarea unui feedback auditiv a ceea ce s-a realizat pas cu pas. S-au analizat cu fiecare elev frazele muzicale, încercându-se o legătură cât mai naturală între ideile melodice create, pentru a atinge o continuare firească a melodiei.

După compunerea unei melodii cu structura formală aleasă (monopartită, bipartită sau tripartită), care să respecte caracterul unui vals, elevii au primit indicații privind realizarea *acompanimentului* pentru melodia creată. Acestea s-au concentrat în primă fază pe folosirea acordurilor treptelor principale, respectiv tonică, subdominantă și dominantă (I, IV, V), ca piloni armonici fundamentali, urmând ca ulterior cei mai îndrăzneți să încerce și alte armonii.

Menționăm că în special pianiștii, care prin natura instrumentului pe care-l studiază au avut șansa de-a dezvolta în decursul anilor un auz armonic mai bun, au optat pentru armonii mai complexe, neaderând la opțiunea existentă de a folosi doar treptele principale, însă printre ei au fost și elevi precauți, care au rămas la armonizări simple, limitându-se la armonii din triada armonică fundamentală.

Elevii au avut și posibilitatea de a continua lucrul și acasă, fiind îndrumați de informațiile referitoare la vals, disponibile și pe platformă.

REZULTATE

Parteneriatul dintre cele două licee de artă a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării elevilor în domeniul limbajului muzical. Elevii au dobândit mai multă încredere în abilitățile lor creative, și-au îmbunătățit cunoștințele teoretice, cunoștințele din domeniul formelor muzicale și al armoniei, devenind mai conștienți de opțiunile de exprimare artistică existente.

De asemenea, prin intermediul acestui parteneriat s-au consolidat legăturile între cele două instituții și s-a promovat colaborarea și schimbul de cunoștințe între cadrele didactice.

Conținutul acestui parteneriat fost o abordare conformă cu competența specifică 3 din programa de teorie-solfegiu-dicteu din clasa a VII-a, *Valorificarea creativă a*

Among the results, we mention:

Stimulating originality and innovation: Many students have demonstrated the ability to create original and innovative musical works through improvisation or planning each musical phrase. This reflects their creative thinking development and ability to express unique ideas through musical language.

Promoting collaboration and effective communication. In instances where students encountered challenges while working independently, the concept of collaboration was encouraged. Collaborative composition projects highlighted students' abilities to work as a team, communicate effectively, and share their ideas and perspectives. These experiences were beneficial not only for their artistic development but also for developing interpersonal skills.

Stimulating confidence and motivation. Students' success in musical creation and performance activities has increased their confidence and motivation in their artistic abilities. This can have a positive impact not only on school activities but also on their future aspirations in the field of music or the arts more broadly.

To gather the students' opinions at the end of this partnership, we proposed completing a questionnaire using mixed methods, including closed questions analysed quantitatively and open questions analysed based on content. Individual questionnaires were used to collect student data regarding their opinions on the exercise conducted and the results achieved through its completion. These strictly aimed to capture the students' opinions regarding this creative exercise and the results obtained from completing it.

Both open and closed questions provide a comprehensive overview of students' musical acquisitions following the approach of a creative exercise mentioned in the current school syllabus.

After completing the distribution of questionnaires and analysing the feedback provided by the students, the following results were obtained:

- 100% of participating students declared that the exercise of creating a waltz-style melody was both a useful and enjoyable experience, and they would be delighted to participate again in such musical activities in the future;

- After completing the exercises of harmonizing their waltzes, 90% of the students believe they have better-understood harmonization based on the tonic-dominant-subdominant progression (especially related to the main chords, I-IV-V). Besides being a new and engaging experience for the students, the harmonization process has also involved a deeper understanding of basic harmony concepts, clarifying how the chords contribute to their musical compositions. Additionally, this exercise has led to the development of harmonic ear by applying theoretical knowledge in the harmonization process;

- Each student managed to create their composition, either individually or in collaboration with classmates. Depending on each student's musical abilities and availability, they either developed only the melodic line of the waltz, some integrated harmonization with the primary degrees, or others opted for a more complex harmonization;

Printre rezultate, enumerăm:

Stimularea originalității și a inovației. Mulți dintre elevii au demonstrat capacitatea de a crea lucrări muzicale originale, fie prin improvizație, fie prin planificarea fiecărei fraze muzicale. Acest lucru reflectă dezvoltarea lor în gândirea creativă și în capacitatea de a-și exprima ideile unice prin limbajul muzical.

Stimularea colaborării și comunicării eficiente. Acolo unde elevii au găsit dificilă provocarea de a lucra singuri, s-a promovat ideea de colaborare. Proiectele de compoziție prin colaborare au evidențiat abilitățile elevilor de a lucra în echipă, de a comunica eficient și de a împărtăși idei și perspective. Aceste experiențe au fost benefice nu doar pentru dezvoltarea lor artistică, ci și pentru dezvoltarea abilităților interpersonale.

Stimularea încrederii și a motivației. Succesul în activitățile de creație și interpretare muzicală a crescut încrederea și motivația elevilor în propriile lor abilități artistice. Acest lucru poate avea un impact pozitiv nu doar în cadrul activităților școlare, ci și în viitoarele lor aspirații în domeniul muzicii sau al artelor în general.

Pentru a afla părerea elevilor în finalul acestui parteneriat am propus completarea unui chestionar pentru realizarea căruia am folosit metode mixte, și anume întrebări închise, analizate cantitativ și întrebări deschise, analizate pe baza conținutului. Pentru preluarea datelor de la elevii privind opinia acestora legată de exercițiul realizat și rezultatele avute în urma parcurgerii lui, au fost utilizate chestionare individuale. Acestea au urmărit strict părerea elevilor privind acest tip de exercițiu de creație și a rezultatelor avute în urma parcurgerii lui.

Atât întrebările deschise, cât și cele închise oferă un tablou general al achizițiilor elevilor în plan muzical în urma abordării unui exercițiu de creație menționat de programele școlare curente.

După finalizarea distribuirii chestionarelor și analiza feedbackului oferit de către elevii, s-au obținut următoarele rezultate:

- În proporție de 100% elevii participanți au declarat că exercițiul de creație a unei melodii de vals a fost o experiență utilă și plăcută în egală măsură și că ar fi încântați să participe din nou la astfel de activități muzicale în viitor;

- În urma parcurgerii exercițiilor de armonizare a propriilor valsuri, elevii, în procent de 90%, consideră că au dobândit o mai bună înțelegere a armonizării bazată pe relația tonică-subdominantă-dominantă (treptele principale, I-IV-V). Pe lângă faptul că procesul de armonizare a fost o experiență nouă și captivantă pentru elevii, aceasta a implicat și o înțelegere mai profundă a conceptelor de bază legate de armonie, precum a relațiilor dintre acorduri și a modului în care acestea contribuie la structura și sonoritatea propriei lor compoziții muzicale. De asemenea, acest exercițiu a condus spre o mai bună înțelegere a armoniei, spre dezvoltarea auzului armonic prin aplicarea cunoștințelor teoretice în procesul de armonizare; Fiecare elev a reușit să creeze propria compoziție, fie individual, fie în colaborare cu colegii. În funcție de abilitățile muzicale și disponibilitatea fiecărui elev, aceștia au elaborat doar linia melodică a valsului, au integrat armonizarea cu treptele principale sau au optat pentru o armonizare mai complexă;

- 80% of the participating students have shown a positive attitude towards the creative activity's impact on their confidence in their musical and creative abilities. It aroused excitement and satisfaction because they could express their musical ideas in a framework where they could always seek help from the coordinating teacher or have a colleague's opinion. However, some students found the exercise to be a significant challenge because they were striving to find the perfect melody - as they envisioned it. Nevertheless, due to the coordinating teachers' positive attitude and constant encouragement, the difficult moments were easily overcome.

We will proceed to present below two pertinent musical examples composed by the children:

Figure 1. *Flowers Waltz*, Student 1.

Figure 2. *Spring Waltz*, Student 2.

- În proporție de 80% elevii participanți au manifestat o atitudine pozitivă față de impactul pe care activitatea de creație a avut-o asupra încrederii în abilitățile lor muzicale și creative. Le-a trezit simțăminte de încântare și satisfacție, datorită faptului că au putut să își exprime ideile muzicale într-un cadru în care puteau cere mereu ajutorul, fie de la profesorul coordonator, fie o părere a unui coleg. Au fost însă și elevi care au considerat exercițiul dificil, deoarece se străduiau să găsească melodia perfectă – așa cum și-o imaginau ei. Cu toate acestea, datorită atitudinii pozitive și a încurajărilor constante din partea profesorilor coordonatori, momentele considerate dificile au fost ușor depășite.

Vom prezenta mai jos două dintre exemplele muzicale relevante compuse de copii:

Figure 1. *Valsul florilor*, elevul 1.

Figure 2. *Valsul primăverii*, elevul 2.

CONCLUSION

Today's promoted music education is practical, centred on student development, and equips students with competencies and skills that result from practical operation with the elements of musical language acquired through active listening, performance, and creation activities for which the use of musical technologies as support is recommended.

The created context requires a rapid readjustment of current pedagogical practices to support the provision of an education tailored to current needs and possibilities and the requirements of current school syllabuses.

Considering that we are all creative beings, and those directly interested in this type of experimentation are probably active teachers who, over the years, have created teaching materials to support classroom activities, helping students understand and deepen the musical elements addressed, we consider that this type of experimentation needs to be shared so that the approach to creative elements becomes a constant activity.

Indeed, we have developed dictations, rhythmical-melodic and harmonic solfeggios, and different exercises designed to foster musical memory or serve various purposes and occasions. Undoubtedly, we can assist our students in devising their creative exercises, be it a canon, a march, a waltz, a lied, or a musical theme tailored for a particular purpose.

The integration of creative elements into the Romanian

CONCLUZIE

Educația muzicală promovată astăzi este una practică, centrată pe formarea elevilor și înzestrarea lor cu competențe și abilități, care apar ca rezultat al operării practice cu elementele limbajului muzical însușite prin audiere activă, interpretare, dar și prin creație, activități pentru care se recomandă utilizarea tehnologiilor muzicale ca sprijin.

Contextul creat cere o readaptare rapidă a practicilor pedagogice curente, care să vină în sprijinul furnizării unei educații actualizate a nevoilor, posibilităților și totodată cerințelor programelor școlare de azi.

Luând în considerare faptul că suntem toți ființe creative, iar cei interesați direct de acest gen de experimente sunt probabil profesori activi, care de-a lungul anilor au creat materiale didactice care să susțină activitățile de la clasă, ajutând elevii să înțeleagă și să aprofundeze elementele muzicale abordate, considerăm că acest gen de experimente trebuie împărtășit, pentru ca stimularea creativității în muzică să devină o activitate constantă.

Am creat dicteuri, solfegii ritmico-melodice și armonice, exerciții pentru dezvoltarea memoriei muzicale cu diferite scopuri și ocazii. Cu siguranță suntem în măsură să ne ghidăm elevii în realizarea propriilor exerciții creative, indiferent că este vorba de un canon, un marș, un vals, un lied sau o temă muzicală pentru un anumit scop.

Introducerea aspectelor creative în curriculumul muzical românesc în anul 2017 a generat schimbări cu mari implicații pentru identitatea și rolul nostru, al profesorilor. Se așteaptă tot mai mult din partea noastră să abordăm în mod consecvent aspectele creative în lucrul cu elevii, învățându-i să opereze cu elementele limbajului muzical în creații proprii și facem acest lucru cu bucurie.

BIBLIOGRAFIE / REFERENCES

- [1] Glinka, M. *Farewell's Waltz*. <https://youtu.be/Lvb96vUM-40>.
- [2] MEN. (2017). *Programa școlară pentru disciplina Teorie Solfegiu Dicteu, clasele V-VIII, Anexa nr. 2 la Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3393/28.02.2017*.
- [3] MEN. (2005). *Programele școlare pentru disciplina Teorie Solfegiu Dicteu clasele IX-a respectiv a X-a. Anexa nr. 1 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3007/04.01.2005, respectiv nr. 3458/09.03.2004*.
- [4] Morley. (2016a). *Learn Form and Structure*. <https://www.youtube.com/watch?v=D8j8bYeo3Wk>.
- [5] Morley. (2016b). *Learn Form and Structure*. <https://www.youtube.com/watch?v=D8j8bYeo3Wk&t=50s>.
- [6] Savage, J. (2007). *Pedagogical Strategies for Change*. In *Music Education with Digital Technology*, edited by J. Finney & P. Burnard. London, New-York: Continuum International Publishing Group.
- [7] Shostakovich, D. *Waltz No. 2 from the Jazz Suite*. <https://youtu.be/5TpT9L7WVuc>.
- [8] Small, C. (1998). *Musicking: The Meanings of Performing and Listening*. Hanover, London: University Press of New England.